

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 58900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתייהו בר' מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנוסט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל בר' משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת כ"ק אדמו"ר ישראל ניסן בהרה"ק דוד משה זצוק"ל מקרעטשניף לאה כהן בת שרה ע"ה

משנה ג'

חֲמֹר בְּשַׁחֲטָה כששוחט קרבנות מחוץ לעזרה, יש דין שהוא חמור בשחיתה **מִבְּעֵלְיָהּ** ואין את אותו הדין במקריב קרבנות מחוץ לעזרה, ומצד שני, **וּבְעֵלְיָהּ** יש דין שהוא חמור במקריב קרבנות מחוץ לעזרה **מִבְּשַׁחֲטָה** ואין את הדין הזה בשוחט מחוץ לעזרה. עתה מפרטת המשנה את הדברים **חֲמֹר בְּשַׁחֲטָה** הדין החמור בשוחט מחוץ לעזרה, **שֶׁהַשּׁוֹחֵט** קרבנות מחוץ לעזרה **לְהַדְיוֹט** לצורך אדם ולא לשם ה' - **חָיִב** במזיד כרת ובשוגג קרבן חטאת, אך **וְהַמְעֵלָה** המקריב **לְהַדְיוֹט** לשם אדם ולא לשם ה' - **פְּטוּר** מכרת וקרבן*. **חֲמֹר בְּעֵלְיָהּ** הדין החמור במקריב מחוץ לעזרה הוא, במקרה בו **שְׁנַיִם** שני בני אדם **שֶׁאֶחָזוּ בְּסַפִּין וְשֶׁחֲטוּ** קרבן מחוץ לעזרה - **פְּטוּרִים** מכרת או קרבן, אבל אם שני בני אדם **אֶחָזוּ בְּאֶבֶר** קרבן **וְהֶעֱלוּהוּ** והקריבו אותו יחד מחוץ לעזרה - **חָיִבִין** כרת ובשוגג קרבן חטאת. **הֶעֱלָה** הקריב קרבן בשוגג מחוץ לעזרה ואח"כ התברר לו שעבר על איסור ולאחר זמן שכח שהתברר לו שעבר על איסור, **וְחִזַּר** שוב פעם **וְהֶעֱלָה** והקריב בשוגג קרבן מחוץ לעזרה, **וְחִזַּר וְהֶעֱלָה** וכן חזר ועשה את אותה פעולה כמה פעמים - **חָיִב** קרבן חטאת **עַל כָּל עֲלֵיָהּ** הקרבה **וְעֲלֵיָהּ** והקרבה, **דְּבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן** ואע"פ שכל מה שהקריב היה מאותה בהמה, היות והתברר לו בין כל הקרבה והקרבה שעבר על איסור חייב קרבן על כל הקרבה שביצע. **רַבִּי יוֹסִי** חולק על רבי שמעון ו... **אֹמֵר: אֵינּוּ חָיִב אֶלָּא אַחַת** שאדם כזה, אפילו שהקריב כמה פעמים, חייב רק קרבן חטאת אחד, לפי שכל מה שהקריב היה מאותה הבהמה.*** **וְכֵן וְאֵינּוּ חָיִב** האדם על הקרבה מחוץ לעזרה **עַד שֶׁיַּעֲלֶה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ** עד שיבנה מזבח מחוץ לעזרה ויעלה עליו את הקרבן, שכן כתוב אצל נח "ויבן נח מזבח לה'" שמכאן למדים שאין זה נקרא מקריב בחוץ, אלא רק מי שמקריב על מזבח שנבנה מחוץ לעזרה. **רַבִּי שְׁמַעוֹן** חולק ו... **אֹמֵר: אֶפְלוּ הֶעֱלָה** הקריב **עַל הַסֶּלַע, או עַל הָאֶבֶן** שנמצאים מחוץ לעזרה - **חָיִב** לפי שכתוב אצל מנוח "ויקח מנוח את גדי העזים ואת המנחה ויעל על הצור לה'" ומכאן למדים שאפילו אם לא בנה מזבח, אלא הקריב מחוץ לעזרה על סלע, או אבן, מתחייב הוא משום מקטיר קרבנות מחוץ לעזרה.

רבינו עובדיה מברטנורא
שהשוחט להדיוט כו' - השוחט קדשים בחוץ לאבילת הדיוט חייב. המעלה בחוץ - לצורך הדיוט, פטור משום העלאת חוץ. דגבי שחיתה כתיב דם יושב לאיש, אפילו השוחט לאיש. וגבי העלאת כתיב לעשות אותו לה, אינו חייב כשמעלהו בחוץ עד שיכין בו לה'. ושחטו פטורים - דכתיב (שם י"ז) "דם יחשב לאיש ההוא", אחד ולא שנים. והעלוהו חייבין - דכתיב (שם) "איש איש וגו' אשר יעלה" כו', שאין תלמוד לומר איש איש אלא לרבות שנים שאחוז באבר והעלוהו, שהן חייבין. העלה - ונודע לו. וחזר והעלה - מאותה בהמה עצמה, חייב על כל אחת ואחת. עד שיעלה לראש המזבח - דכתיב (בראשית ח') "ויבן נח מזבח לה". אלמא אפילו במת יחיד שהיא בחוץ אינה העלאת בלא מזבח. אפילו העלה על הסלע - דכתיב (ויקרא י"ז) "וזרק הבקר את הדם על מזבח ה' פתח אהל מועד", ולא מזבח בבמת יחיד. ובפרשת המעלה בחוץ כתיב. והלכה כרבי יוסי.

*בגמרא למדים דין זה ממה שכתוב "דם יחשב לאיש ההוא" ומכאן לומדים שאפילו שחט לצורך איש חייב, לעומת מה שנאמר בהקרבנה "לעשות אותו לה'" שמפסוק זה נלמד שאינו חייב עד שיקריב בחוץ לשם ה' ** דין זה נלמד מאותם פסוקים שהבאנו בדין השחיתה "דם יחשב לאיש ההוא" ומהמילה 'לאיש' שנכתבה בלשון יחיד למדים שדווקא כששוחט אדם יחיד מתחייב על השחיתה, אך שנים ששחטו פטורים ומה שכתוב בהקרבנה "איש איש... אשר יעלה" למדים, שהיות וכתוב בפסוק איש איש, הכוונה שגם אם שניים מקריבים בחוץ, חייבים הם במזיד כרת ובשוגג קרבן חטאת.***בגמרא מובאת מחלוקתם של ריש לקיש ורבי יוחנן המסבירים את שורש מחלוקתם של רבי שמעון ורבי יוסי, ושניהם דורשים את אותו הפסוק "לעשות אותו לה'" (ויקרא יז, ט). ריש לקיש אומר שדעת רבי יוסי היא שהמילה 'אותו' בפסוק באה ללמד שעד שלא מקריבים את כל הקרבן כולו בשלמותו מחוץ לעזרה לא מתחייבים משום מעלה בחוץ ולכן כאשר מעלה אבר אבר מאותה בהמה יתחייב קרבן חטאת אחד רק כאשר יגמור להקריב את כל אברי הקרבן בחוץ. ואילו לדעת רבי שמעון המילה 'אותו' באה ללמד שכל אבר מן הקרבן שמעלים צריך שיהיה שלם ולא חסר ולפיכך מי שמעלה כמה אברים שלמים אחד אחרי השני מתחייב קרבן חטאת על כל אבר שמקריב בחוץ. ואילו דעת רבי יוחנן בגמרא היא ששורש מחלוקתם של רבי שמעון ורבי יוסי הוא לגבי קרבן שנשחט בתוך העזרה והקריבו אותו בחוץ, שדעת רבי שמעון היא שהמילה 'אותו' מתייחסת למי שנשחט בחוץ, שיש צורך שכל אבר יהיה שלם בהקרבנות, אך קרבן שנשחט בפנים אפילו אם העלה אבר חסר מתחייב על כל אבר ואבר שמקריב בחוץ, ואילו לדעת רבי יוסי המילה 'אותו' בפסוק מלמדת שגם בשחטו פנים אינו מתחייב קרבן חטאת אלא אם כן מקריב מחוץ לעזרה אבר שלם אבל אם הקריב אבר חסר לא מתחייב עליו קרבן חטאת.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן בר' יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום בר' שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ד'

אָחַד קְדָשִׁים פְּשָׁרִין בין קרבנות כשרים, **וְאָחַד קְדָשִׁים פְּסוּלִין** ובין קרבנות שהינם פסולים **שְׁהָיָה פְּסוּלָן בְּקִדְשׁ** שנפסלו בעזרה, ולמדנו שדינם הוא שאם עלו על המזבח לא ירדו, **וְהִקְרִיבָן בַּחוּץ** שהקריבו אחד מאלה מחוץ לעזרה – **חֵיב** במזיד כרת ובשוגג חטאת, לפי שכל קרבן שניתן להקריבו על המזבח והקריבו אותו בחוץ חייבים עליו משום מקריב בחוץ, ברם קרבנות שעליהם נאמר שגם אם עלו ירדו מן המזבח, לא חייבים עליהם משום מקריב בחוץ*. **הַמַּעֲלָה** המקריב **פְּזִית מִן הָעוֹלָה** היינו שיעור חצי זית מבשר קרבן העולה **וּמִן הָאֲמוּרִין** ושיעור כחצי זית מן החלב **בַּחוּץ** מחוץ לעזרה – **חֵיב** שהואיל וקרבן עולה נשרף כולו על המזבח הבשר עם האמורים, לכן מצטרפים חצי זית הבשר וחצי זית האמורים לשיעור זית שלם להתחייב עליהם משום מקריב בחוץ. **הַקֶּמֶץ** שקומצים מן המנחה, **וְהַלְבוּנָה** שמוציאים ממנחת נדבה, **וְהַקְטָרֶת** שהיו מקטירים ממנה פעמים ביום בבית המקדש, **וּמִנְחַת פְּהָנִים** מנחה שהביא כהן, ודינה שנשרפת כולה על המזבח, **וּמִנְחַת כֶּהֵן** הַמְּשִׁיחַ מנחת חביתין שהיה הכהן הגדול מקריב בכל יום, **וּמִנְחַת נֶסְכִּין** מנחה שמביאים יחד עם הקרבן, **שֶׁהִקְרִיב מֵאֶחָד מֵהֵן** מאלו שהזכרנו קומץ לבונה וכו' בשיעור **פְּזִית בַּחוּץ** מחוץ לעזרה – **חֵיב** אע"פ שכשהם מוקרבים בפנים יש להקריב את הכל בשלמותו, בכל זאת גם כאשר הקריב מהם רק שיעור כזית חייב. **רַבִּי אֶלְעָזָר** חולק על תנא קמא ו... - **פוֹטֵר** את מי שמקריב מהדברים הנ"ל בשיעור כזית **עַד שֶׁיִּקְרִיב אֶת כָּלּוֹ** היינו את כל הקומץ, או את כל הלבונה וכו'. **וְכֵלָם** וכל אלו שהזכרנו **שֶׁהִקְרִיבּוּ בְּפָנִים** העזרה, **וְשִׁיר בָּהֵן פְּזִית** אך השאיר שיעור כזית שלא הקריב מהם בפנים, **וְהִקְרִיבּוּ בַּחוּץ** ואת אותו שיעור כזית הקריב מחוץ לעזרה – **חֵיב** אף לדעת רבי אלעזר, לפי שבאותו כזית שהקריב בחוץ נסתיימה פעולת ההקרבה שלהם. **וְכֵלָם** ובכל הדברים שהוזכרו **שֶׁחֲסְרוּ** שנחסר מהם חלק לפני הקטרה, כגון שנאבד או נשרף **כָּל שֶׁהֵן** ולא משנה מה הכמות שחסרה – אותו הדבר נפסל להקרבה על המזבח, **וְהִקְרִיבּוּ בַּחוּץ** ואם הקריב את אותו דבר כשהוא חסר – **פְּטוּר** הואיל ואותו דבר לא ראוי להקרבה בפנים על המזבח, וכמו שלמדנו שכל דבר שלא ראוי להקרבה על המזבח, אין חייבים עליו משום מקריב מחוץ לעזרה.

רבינו עובדיה מברטנורא
שהיה פסולין בקדש – כגון הלך והיוצא והנשחט חוץ לזמנו וחוץ למקומו, הואיל ובפנים אם עלו לא ירדו, מתקבל בפנים קרינן ביה וחיובין עליהן בחוץ, דכתיב (שם) "לעשות אותו לה'", כל הנעשה לה' חייבין עליו בחוץ, וכל שאינו נעשה לה' אין חייבין עליו בחוץ. **המעלה כזית מן העולה ומאימורין** – חצי זית מזה וחצי זית מזה. **חייב** – דכולה כליל. **הלבונה** – של מנחת נדבה. **והקטורת** – של כל יום פרט שחרית ופרט בין הערבים. **ומנחת כהנים** – שהיא כליל וראויה להעלאה בקומץ של מנחת ישראל. אבל שירי מנחת ישראל אינו חייב על העלאתן בחוץ. **מנחת כהן משיח** – עשירית האיפה שהוא מביא בכל יום. **כזית** – דהיינו שיעור הקטרה. **עד שיקריב את כולן** – דקטבר כל המתירין מפסלי בחסרון, וכל זמן שלא קרבו כולן לא היא הקטרה לצאת בעלים ידי חובתן. ולרבנן הני נמי הוי הקטרתן בכזית, היבא דכולו קיים ולא חסרו קודם הקטרה. **ושיר מהן וכו' חייב** – שהרי בזה נגמרה הקטרה. **וכולן שחסרו כל שהן** – קודם הקטרה על ידי איבוד או שריפה, נפסלו בחסרון, דכתיב (ויקרא ב') "והנותרת מן המנחה", פרט לשחסרה היא או שחסר קומצה קודם הקטרה.

*לפי שכתוב "לעשות אותו לה'" היינו כל מה שנעשה לה' חייבים עליו וכל מה שלא נעשה לה' אין חייבים עליו.
** משום שעל המזבח יש להקריב רק דברים שלמים ולא חסרים.